

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Várkar L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ELTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számíttatnak
Kéziratok nem adatnak vissza.

A termés biztosítása.

Csikszereda, március 21.

A háborús állapot ezer meg ezer feladata közül egy sincs fontosabb annál, minthogy az idej termést minden igyekezetünkkel s amennyiben az időjárási viszonyok engedik az utolsó talpalattnyi földre is kiterjedő intenzitással biztosítsuk. Épp annyira feltétele ez háborunk győzelmes befejezésének, mint hadseregünk hadikészültsége, katonáink halálmegvető hősiessége vagy akár a társadalom önfeláldozó magatartása. — Ennyit már megtanultunk a háboru eddigi folyásából s mert sikereinket főleg e tényezők harmonikus összeegyeztetésének köszönhetjük, szigorúan tartanunk kell magunkat továbbra is e fontos tanulsághoz.

A hadvezetőség példaadó előrelátással jár kezünkre e fontos feladatunk teljesítésének megkönnyítésében. Imhol megalkotta a Honvédelmi Gazdasági Tanácsot s ezzel megszervezte a front mögött szabadon lüktető gazdasági élet minél hatásosabb és eredményesebb érvényesülését, midőn a gazdasági, legkivált pedig a mezőgazdasági munkák idejében való ellátására szabadságolja a nélkülözhetetlen legénységet s ezenkívül a lehető legelőnyösebb feltételek mellett minden igazolt esetben katonai lovakat kölcsönöz ki a megfogyatkozott állatállomány pótlására.

A feltételei e nagyhorderejű felszerelés igénybevételének a nagy nyilvánosság előtt vannak s olyan kedvezéssel állapították meg valamennyit, hogy könnyűszerrel hozzáférhető, minden rászoruló község, föld-, erdő- és szőlőbirtokos, valamint fatermelő vállalat számára. Legyen résen minden érdekelt, a kellő időpontban használja ki a saját magán s egyuttal az ország gazdasági állapotán való segítségnek ezeket a bölcsen rendelkezésre bocsátott lehetőségeit s ezáltal teljesítse ki ki lelkiismeretesen azt a ránk háruló hazafiaskötelességét, hogy az idej termés biztosításával ellenségeink embertelen kiéheztetési terve, miként a múltban, pusztá illúzió maradjon a jövőre nézve is.

A Honvédelmi Gazdasági Tanács megszervezése azonban ne tegyen senkit elbizakodottá. Mindentüvé ennek a jótévő hatása sem érhet el és semmiestre sem teheti feleslegessé, hogy arra a csodás egyetértésre, amellyel eddig is egyik gazda a másik elkésett munkájában készséggel segédkezett, ezentul is ne volnánk ráutalva. Az erőnket továbbra is vállalhoz kell vetnünk, mert azt az erőttöbbletet, amit a hadvezetőség okos előrelátása jelent számunkra, főleg az a kényszerűség hozta magával, hogy ezekben a háborús időkben, mi-

ként minden téren, a mezőgazdaságokon is és a lehető legjobbat és sokkal többet kell produkálnunk, mint a nyugalmas béke napjaiban.

Zászló honvédeinknek.

A király ajándéka.

A 24-es honvédek zászlót kaptak a királytól. E kegy legékezebb bizonyítéka és legragyogóbb jutalma a 24-es honvédek hősiességének. Felbokrétázva, felpántlikázva, arcukon a lelkesedés és elszántság rózsáival vonultak a háboru kitörésekor a 24-es honvédek a hadba. Alig szállottak ki a vasutból Sztanislauban, már is tűzbe kerültek. És ettől kezdve mindig a legveszedelmesebb pontokon küzdöttek. Ahol a háboru gyehennája másnak lelkét, kitartását megtörte; ahol a vassal szemben vasra, a tűzzel szemben tüzre, a pokollal szemben pokolra volt szükség: oda mindig a 24-es honvédek kerültek és ott mindig a 24-es honvédek halálmegvető hősiessége, rettenthetetlen virtusa és csodás kitartása szerezte meg fegyvereinknek a diadalt. A háboru legendás hőseivé lettek, a kik tanubizonyosságot tettek arról, hogy az elsuhanó századok nem gyomlálták ki a tündöklő nemzeti mult nagy erejéit a székely nevből.

Mikor a király lobogót ad a magyar hadsereg egyik legkitünőbb ezredének, az egész nemzet meghajtja előtte az elismerés, a csodálat és hála zászlóját. És a dicsőség fényes sugaraiból glóriát fon a sokat szenvedett székely titán gárda feje köré. A történelem muzsája pedig külön lapot szentel a 24-ik honvéd gyalogezred tetteinek, hogy az időn és enyészeten túl is hirdesse a székely honvédek soha el nem muló dicsőségét.

Büszke lehet és boldog az a nép, az a nemzet, melynek fiai a világ legrettenetesebb küzdelmei közepette úgy megállják helyüket, mint a vitéz 24-es honvédek.

Áldja meg az Isten mind a két kezével ennek a derek ezrednek minden katonáját!

Az eseményről szóló tudósításunk itt következik:

Höfer jelentéseiben alig szerepelt ezred neve olyan sűrűn vitézi tettek és hősi harcok felsorolásánál, mint a brassói 24-ik honvéd gyalogezredé. A brassói honvédek nevét örök időkre nagyszerű nimbuszba vonta a világrengető háboru, melyben ami honvédeink paratlan dicsőséget szereztek maguknak. A brassói honvédek halálmegvető bátorsága már régen átment a köztudatba és szinte meg se lepődünk, amikor újabb és újabb hősi eneket olvasunk a hivatalos jelentésekben erről az ezredről. Ezt a nagyszerű, felemelő magatartást igazán méltó módon jutalmazza most a legfelsőbb hadur, a király is, aki egy zászlót ajándékozott a brassói honvédeknek, amelyet a világháboru első heteiben, a tizszeres tuleróval végrehajtott galicziai orosz invázióknál az ezred, minden hősiessége dacára sem véd-

hetett meg. Éppen a tántoríthatatlan vitézség és az utolsó pillanatig való ellentálló küzdelem ékes bizonyítéka, hogy akkor elveszett a brassói honvédek zászlója.

A brassói honvéd pótzászlóalj március hó 9-iki napiparancsa bejelenti a király ajándékát és azt, hogy a zászlót maga a honvédelmi miniszter adja át az ezrednek.

A napiparancs a következő:

Brassó, 1916. évi március hó 9.

703. kt. 1916. sz. Az előjáró hadosztály parancsnokság folyó évi február hó 23-án kelt eligazításának első pontját az alábbiakban szösz szerint közlöm.

A hadsereg főparancsnokság folyó évi február 10-én kelt 2046—1. számú rendeletével közli, hogy Ó cs. és kir. Apostoli Felsége legmagasabb elhatározásával a m. kir. 24-ik honvéd gyalogezrednek zászlót méltóztatott legkegyelmesebben adományozni, melynek kiszállításával a honvédelmi miniszter bízott meg.

A midőn ezen legkegyelmesebb ténnyt a hadosztály tudomására hozom, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy az ezrednek ezen királyi kegy megnyilatkozásához mindnyájunk nevében őszinte szerencsekívánataimat fejezzem ki.

Kivánom, hogy az új zászló alatt az ezred soha se jusson olyan végzetes körülmények közé, mint az a régi zászló elvesztése alkalmával történt, a mikor a leghősiesebb önfeláldozás sem volt képes a tulnyomó erejű ellenel szemben, azt megmenteni.

A háboru.

Az egész világ elfojtott lélegzettel lesi még mindig a verduni eseményekről érkező híreket. Legnagyobb az izgalom Franciaországban, ahol végre felismerték és megértették azt a rut játékot, amit az angol járszalagon vezetett francia kormányzat és a külföldi inspirációkra hallgató párisi sajtó üzött a hiszékeny francia nép legszentebb érdekeivel. Kitűnt, hogy hazudtak, akik a nemzettel el akarták hitetni, hogy a németek már le vannak törve, hogy le vannak rongyolódva s a francia katonák helyett immár az éhhalál pusztítja őket. A Douaumont ostromlói, a Woivre meghódítói, Morthomme győztesei bizony egészen más legényeknek bizonyultak, mint amilyeneknek lelkiismeretlen politikusok és a megvesztegetett sajtó eddigelé feltűntették. És nemcsak ellillant a reménység, hogy a megszállott départmentokat a tavaszi offenzívával könnyű lesz visszafoglalni a németektől, hanem a reménység helyébe befészkelte magát az az aggodalom, hogy a francia hadsereg már Verdun megtartására es a védelmi vonal megvédésére sem elég erős.

Óriási a riadalom Párisban. A verduni harcoknál alkalmazott, lépésről-lépésre való lassu de biztos előhaladás megbomlasztja a tizen-negy hónapi háboru által különben is erősen megviselt francia idegeket. Rémes víziók gyötrik a gyermekeikért, testvéreikért, atyáikért és a hazáért aggódókat. Tudják, hogy az átmeneti nyugalom csak amolyan szélcsend a vihar előtt. „Ellenségünk, írja Rousset alezredes a Petit Parisienben, óvatosan azt a nagyon okos taktikát választotta, hogy minden előretörés után szünetet tart, hogy a következő támadás sikerét biztosítsa. Elő kell készülnünk egy közeli nagyarányu rettenetes és veszedelmes offenzívára”.

A francia stratégiának igaza van. Franciaország mindenre el lehet készülvén, még a legrosszabbra is, mert a németek el vannak tökéltve, hogy a nyugaton dűlőre viszik a dolgokat. A német fegyvereknek már nemcsak a győzelmet, hanem a békét is kell, hogy ki-

vívják. Ha a francia államférfiak vonakodnak a becsületes békétől, amíg hazájuk teljesen le nem lesz tiporva, a német hadak diadalmas előretörésükben meg nem állhatnak, amíg ez az összes kulturnemzetek által ószintén fájlaudó eset be nem következik és Franciaország teljesen össze nem roskad. Ha Franciaország vezető politikusaik még most sem képesek magukat emancipálni az angol Svengali vezetés befolyása alól, akkor a franciák megérdemlik szomorú sorsukat.

De bármely nagy erővel és akármilyen csodás lendülettel folyik is a német támadás, meg kell barátkoznunk azzal a gondolattal, hogy a német-francia mérkőzés eltarthat még hónapokig is. Olyan hatalmas erőket, amiket az angolok által támogatott francia hadsereg képvisel még ezidőszerte is, rövid néhány nap alatt lehetetlen legyőzni.

A német hadi vállalkozásnak nemcsak az erődítések és a védelmi pozíciók elfoglalása, hanem a francia önbizalom megingatása is egyik fontos feladata.

Amíg a lelki erők és az erkölcsi faktorok zavartalanul működnek, a franciák fizikai veresége nem hozhatja meg a döntő fordulatot. Abból a kölcsönös hatásból, melyet a fronton álló hadsereg és a polgári lakosság egymásra gyakorol, maris következtetni lehet a messze-csapongó reménységek nagyfokú csökkenésére.

Amikor a francia sajtó egy része mérsárosnak nevezi a kitűnő Castelnaut s több lap már előre beharangoz Verdun önkényes feladásának, csak kevesen lehetnek még, akiknek elbizakodottsága meg nem tört.

Érzik a franciák, hogy ebben a gyilkos tusában nemzetük és a háború sorsa dűl el, függetlenül attól, hol, mikor és milyen sorrendben hívják be katonai szolgálatra az angol besorozottakat. De érezzük mi is, hogy a nyugati fronton várható események az általunk eddig kivívott sikerek végleges biztosítása céljából döntő jelentőséggel bírnak. És epp ez okból nemcsak a hű szövetséges baráti lelkületével kísérjük a németek franciaországi küzdelmét, hanem, amennyiben annak szüksége fenforogna, bizonyára megfelelő fizikai támogatásban is részesítenék germán fegyvertársainkat. — Tudnunk kell s akik nem tudják, azokkal meg kell értetni, hogy Verdun előtt és egyáltalán a nyugati fronton a németek a háború szerencsés befejezéseért és a mielőbbi béke eléréseért küzdenek. S ebben a nagy-szerű harcban győztesként a németek kell, hogy kikerüljenek. Még a legnagyobb áldozatok árán is.

A francia, orosz és az olasz harctereken mutatkozó élelkebb tevékenység, melynek aktuális célja a szorongatott francia hadsereg lehető tehermentesítése, nem öltött még nagyobb arányokat.

Katonák a mezőgazdaságban.

A honvédelmi miniszter a földek megműveléséért. — Rendelet a törvényhatóságokhoz.

Csikmegye törvényhatóságához rendelet érkezett a honvédelmi minisztertől a mely szerint a kormány Honvédelmi Gazdasági Tanácsot létesített a következő feladatok teljesítésére:

A hadiszolgáltatások, katonai rekvirálások, beszállások, lovak és járművek szolgáltatása, hadicélokra szükséges munkások kirendelése, térítési és kártérítési igényeknek, a mező- és erdőgazdasági üzemerővel. A mezőgazdasági termeléssel, valamint a különböző iparüzemekkel összefüggő összes katonai ügyi igazgatási elvi kérdések és javaslatok elbírálása és végrehajtásai módzatainak kijelölése, a figyelemreméltó általános panaszok lehető megszüntetése iránti intézkedések előkészítése.

A gazdasági szabadságolások, a munkáscsoportok kirendelése és a felmentések tekintetében felmerült elvi kérdések tisztázása.

A katonai munka-, ló és igaerőknek rendelkezésére bocsátása.

A rendelet szerint a legénységet mező- és erdőgazdasági munkálatokra tavaszi ezántásvetésre, fakitarmelésre, cserzőkéregtermelésre, szőlőművelésre, len- és kendertermelésre, répatermelésre, dohányültetésre, komlótermelésre szénakaszálásra, aratásra, cséplésre és egyéb gazdasági munkákra fogják szabadságotni.

Elsősorban a mező- és erdőgazdasággal foglalkozó katonák, önálló mezőgazdák, ezek hozzátartozói, valamint mező- és erdőgazdasági munkások szabadságotandók. Másodsorban: a szőlőbirtokosok, vincellérek, szőlőművelési munkások és kádárok. A szabadság időtartama legalább 3—4 hét. A szabadságot, amelyet az illető katonának személyesen kell kérelmeznie, a póttest kórházparancsnoka engedélyezi.

A mögöttes országrészekben elhelyezett összes fegyvernemek póttesteinél, kórházaknál, intézeteknél és egyéb alakulásoknál tényleges, ór- vagy segédszolgálatot teljesítő minden nélkülözhető katona a lehető legnagyobb számban 3—5 hétre szabadságotatni fog.

A felülvizsgált mező- és erdőgazdasági foglalkozást űző katonák végleges elbocsátásukig, azok pedig, akiknek felülvizsgáltatása tervbe vétetett, felülvizsgáltatásukig szabadságotatnak.

A lábbadozó katonák, figyelemmel az előrelátható felépülésükre és a póttestnek való átadásukra, lehetőleg hosszú, legalább 3—5 heti szabadságot kapnak. A lehetőséghez képest több ízben fognak szabadságotatni.

A beteg és kórházi ápolás alatt álló legénység szabadságot nem kaphat.

A rokkant katonák végleges szabadságotatása elrendeltetett és csak azok tartatnak vissza, akik ez iránti kérelmüket előterjesztették. A harctéren levő legénység, tekintettel a hadművelési érdekekre, nem fog szabadságotatni. Ellenben a hadtápkörletekben nélkülözhető legénység, elsősorban önálló mezőgazdák, a lehetőséghez képest 20 napra szabadságotatni fognak.

A tavaszi és nyári gazdasági munkálatok elvégzésére 20-20 katonából álló munkáscsoportot fognak alakítani. Az ezek kirendelésére vonatkozó kérelmeket a törvényhatósági gazdasági munkáscsoportokhoz kell intézni. A szükséges munkáscsoportokat a legközelebbi katonai állomásparancsnokság fogja kirendelni. Ételmezésük a munkáscsoportot igénybevevő község vagy birtokos feladata.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpenztára, Budapest, Képviselőház.

A magyar gör. kath. püspökség székelyföldi vikáriatusa megkezdte működését.

Marosvásárhelyről írják:

A nemzeti munkapárt kormányának még a háború előtti működése az erdélyi magyarság nemzeti ügyét nagyjelentőségű és áldásos hivatású intézménnyel erősítette meg a magyar görög kath. püspökség és annak székelyföldi vikáriatusa (helynöksege) felállításával, amely intézmény székhelyétül a kormány és az egyházi körök figyelemre, de székelyföldi magyarajku görög katolikus hívek egyházainak földrajzi helyzete is Marosvásárhelyt jelölte ki. A székely főváros mindenleppen méltó arra, hogy céltudatos nemzeti tederéssal és óriási áldozatokkal az erdélyi magyarság kulturális védőbástyájává fejlesztett falai között székelyen a tiszteletre méltó és magas egyházi hivatal, amelynek feladata nemzeti nyelvünknek jogait ervényesíteni eddig idegen liturgia által terhelt, meg sem értett nyelvű imádságokra kényszerített magyar vereink javára, — úgy azonban, hogy ezzel más anyanyelvű testvereinkben sérelem ne essék. A székely görög katolikusok magyarul beszélhetnek az Urat, ami nem jelenti azt, hogy a románajku görög katolikusoktól is ezt kívánjuk. A vallásszabadság legelemibb joga, hogy mindenki azon a nyelven imádkozzék, amelyet ért, beszél és ennek ervényesítését jelenti az eddigi egyháztörténeti ferde helyzetből leföldött és rég tarthatatlan, ám a nemzeti munkapárt kormányja által reperált állapottal szemben a magyar gör. kath. püspökség és annak marosvásárhelyi helynöksege.

Már hetek óta megkezdte működését Marosvásárhelyen a székelyföldi vikáriatus, amelynek főpapjává a király Hubán Gyula Szatmár

egyházmegyei kanonokot nevezte ki. Hubán Gyula püspöki vikárius rezidenciája egyelőre bérházban van, a Kossuth Lajos utca 40. sz. ház I. emeleten; itt lakik a püspöki helynök titkárával: dr. Saxon József ungyeházmegyei áldozárral együtt s úgy a megjelenésében is méltóságteljes és előkelő, jóságos főpap, mint kitűnő modoru titkára magyar emberek, akik ép oly törzsgyökeres nemzeti nyelven szólhatnak a székely görög katolikusokhoz, mint akár Tóthfalusi József az ő híveihez.

A püspöki vikárius ur lapunk munkatársai előtt elmondotta, hogy a székely vikáriatusnak 35 parokiája van, mintegy 20.000 lélekkel Maros-Torda, Csik, Udvarhely, Háromszék megyékben s hogy azokon a helyeken, ahol a hívek többsége magyar anyanyelvű, és ahol ezt kívánják: már is több egyházban életbe léptették a magyar nyelv kötelező használatát. Ahol ez megtörtént és ahol erre szükség volt, a reform áldásos következményei máris örvedetesen mutatkoznak a hitélet javulásában és erősödésében. Több marostordai székely községben már ez a változás bevezetett; Marosvásárhelyen nem. Viszont liberális figyelemmel van a vikáriatus aziránt, hogy ahol a hívek többsége románajku, ott ne keletkezzék olyan állapot, amely a hívek és a papság érintkezését, az egyházi kultusz folyását a nyelvkülfömségek miatti zavarok által gátolná.

A püspöki vikárius most a tavasz folyamán egyházmegyéje összes parokiáit meg fogja látogatni.

Utolsó üzenet.

Irta: Kiss Menyhért.

„Édes felezésem, ha ez irást kapod, Az azt jelenti, hogy én itt már nem vagyok, Hogy nem megyek haza, Nyáradrametére, Mert lelkem Urához, Istenéhez tére Bocsásd meg, hogy gyenge betűim nem jobbak, (A doktor ur fogja kezembe a tollat) Két golyó karomon, két shrapnel mellemen, Egész kozák szotnya támadt fel ellenem Én a puskatussal térítgettem őket, De ők többen voltak s valahogy lelőttek Annamári! Eltem fonala elszakad, Tudod, nem vertelek, se meg nem szidtaik, Csupán szerettelek . Áldjon meg az Isten; Zsindelyes házamra áldóan tekintsen, Két szép pej csikómra, oltófáimra, Közlük játszadozó kicsi fiamra, Ó nagy legyen gondod, főképp az apróság Ne érezze soha nehéz, árva sorsát S ha felcseperednek s kardik: merre fekszem? Nagy eperfánk alól szép csillagos esten, Mutass észak felé a hetes göncölre: Ott fekszünk, ott fekszünk messze sirtgödörbe, Visztula partja nagy dicsőség mezője, Én édes fiam, mindig csak előre! . Mig lelkem boldogan, hazafelé szálldos, Most indul az égi legfőbb állomáshoz: Öreg rezervista, Ferenc Estván János

KALAP-TEREM!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy Budapesten, több ideit tartózkodásom alatt a

NŐI-KALAP-SZAKMÁT

újra és minden kényes izlésnek megfelelően begyakoroltam. — Olesón elvállalok alakításokat és díszítéseket. Raktáron hozzávaló anyag. Gyászkalapok készen, elegáns és szép kivitelűek.

Becses pártfogásukat kéri

Weigelné Müller Juliska utóda

Csikszereda, Apaffi M.-utca.

(Fülő Károly első temetkezési intézete mellett).

Tanuló kisasszonyoknak, kik sajtó és szűkre is begyakorolnák magukat, külön órát ad.

Szeretetadományokat a frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal atvételi különítménye, Budapest, IV., Váci utca 38. sz.

LEGUJABB.

Fokozódó harcok az orosz és olasz harctéren
Repülőink bombázták Valonát.

Budapest, március 21.

(Hivatalos.) **Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelent:**

Orosz harctéren a harci tevékenység helyenként, különösen a Pflanzler-Baltin hadseregénél fokozódott.

Olasz harctéren helyzet általában változatlan. — Ellenségnek a Rombonon és a Mrzli Vršen elfoglalt állásaink elleni támadásait visszavertük. A Rombonon egy újabb vállalkozásunk alkalmával 81 olaszt elfogtunk.

Délkeleti harctéren repülőink az éj folyamán megjelentek Valona felett és eredményesen dobtak bombákat a kikötőre, valamint az ott levő csapatállományra. Elénk tüzelés dacára sértetlenül tértek vissza. Helyzet Montenegróban és Albániában változatlanul csendes.

A németek újabb nagy győzelme Verdunnél.
32 tiszt, 2500 francia fogoly, sok hadianyag.

Berlin, március 21.

(Hivatalos.) **A német nagy főhadiszállásról jelentik:**

Nyugati harctéren a Maastól nyugatra bajor ezredek és württembergi landwehrezszojlojnak szorgos előkészítés után rohammal elfoglalták a Voncourttól északkeletre elterülő erdőben és az erdő mellett erősen kiépített összes francia állásokat. Ellenség igen jelentékeny véres veszteségein kívül eddig sebesületlen foglyokban 32 tisztet, köztük két ezredparancsnokot és 2500 főnyi legénységet, valamint sok, még számba nem vett hadianyagot veszített. Ellenség megkísérelt ellentámadásait mitsem használtak neki, sőt további súlyos kárával jártak. A Maastól keletre harci tevékenység képe változatlan maradt.

Keleti harctéren oroszok támadásait a legszélső északi szárnyra is kiterjesztik. Rigától délre véresen visszavertük őket, ugyanez a sors ért erős ellenséges feldeítő osztagokat a Duna-fronton és Jakobstadttól nyugatra. A német arcvonal ellen Postawtól északnyugatra és a Narocz és Wischniew-tavak között éjjel-nappal különösen erős, de hiábavaló támadásokat intéztek. Ellenség veszteségei megfélemlenek harcba vitt nagy embertömegeiknek. Arcvonalunk egy messzire kiugró keskeny kiszögélését a Narocz-tóval közvetlenül délre ellenség átkaroló tüzelésének elkerülése végett pár száz méternyire a Deliszceki melletti magaslatokra vontuk vissza.

Balkán harctéren a görög határon folyt jelentéktelen járőrcsatározásoktól eltekintve, helyzet változatlan.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Vörös Kereszt kitüntetései.** Ferencz Salvator főherceg ő császári és királyi fensége, mint az osztrák-magyar monarchia Vörös-Kereszt egyleteinek vednök helyettese ő császári és apostoli királyi Felségétől legkegyelmesebben átruházott hatáskörében, a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemei elismerésül Gyalóky Sándor, Csikvármegye főispánjának a Vörös Kereszt hadiékítményes tiszti díszjelvényét díjmentesen, Gyalóky Sándorné, Fejér Sándorné, Bodor Gyuláné urnóknak, Fejér Sándor alispánnak, dr. Veress Sándor vm. tiszti főorvosnak, dr. Ujfalusi Jenő polgármesternek, dr. Nagy Lajos orvosnak, Görög Joachim szentszéki úrnóknak a Vörös Kereszt hadiékítményes II. osztályú díszjelvényét díjmentesen, Gözsy Árpádné, özv. dr. Filep Sándorné, Császár Jolán, Lukács Juliska, Balazs Béláné, Blénessy Mariska, Csiky Jenóné, Józsa Józsefné, Korody Jenóné urnóknak, Bartha János közkörházi ellenőrnek, Králl János és Lázár Péter pénztárnokoknak, Lázár Viktornak és Szlávik Ferencz alelnököknek a Vörös Kereszt hadiékítményes ezüst díszérmét díjmentesen, és végül Ladó Lina, Bernáth M.

Attala, Hragyel M. Nolaska, Golgovszky M. Inviolata, Róth M. Anacléa, Vimmerth M. Clarissa, Szalay M. Florina, Czier M. Malvina, Tonhäuser M. Michaéla, Buttkey M. Justa, Göbl M. Anisia és Jencsel M. Consortia ápolónőknak a Vörös Kereszt hadiékítményes bronz díszérmét díjmentesen adományozni méltóztatott.

— **Halálozás.** Mély részvétellel értesülünk, hogy Jakab Antal ny. róm. kath. főgimnáziumi tanár 64 éves korában, február március 19-én elhunyt. Bonne vármegyénk elvesztett egy tétőtől talpig derék, becsületes, áldott jölelkű embert, egy kiváló nevelőt és oktatót, aki 30 éven át folyton erősbülő lelkesedéssel a tudomány iránti igaz szeretettel, nagy tudással és rátermettséggel igyekezett a gondjaira bízott fiatal csemetéket erőteljes, az élet viharáival szemben ellenálló sudár fálkává növelni. Az az osztályban szeretet és általános tisztelet, mely Jakab Antal főgimnáziumi tanárt vármegyeszerte és messze vidéken övezte, nyilatkozott meg 1909. évi június 13-án, midőn 30 éves jubileuma alkalmából egy gyönyörű szép ünnepély keretében kántárai, tisztelői, jóbarátai, volt és akkori tanítványai ünnepelték. Tiszteletére rendkívül népes és fényes bankettet rendeztek és nevére tekintélyes tanulmányi alapítványt tettek. Életében szakadatlanul munkálkodott, maga volt a megtestesült szerénység, munka és jölelek, megérdemelte az elismerést és közbecsülést. Ő maga mondta jubileumán: „Mint szülő bensőleg osztom a szülőknek aggodalmait és reményeit, mindön legdrágább kincseiket — gyermekeiket — adjak az iskola gondjai alá, hogy mi tanárok világosítsuk föl az ismeretek világával, s ékesítsük föl szívüket az erények örökbeesü kincseivel, hogy ezáltal szolgáljanak a magyar nemzetnek, az emberiségnek, a társadalomnak”. Tanár és szülő volt egy személyben, ki az oktatás és nevelés legnagyobb eszközeivel munkálkodott. Halála remcsak, kiterjedt, szép családját sujtja, de mély részvétet kelt tanártársai, tisztelői és tanítványai körében, kik nyugalomban töltött utolsó éveiben is halálával gondoltak rája. Haláláról a család és a csikszeredai főgimnázium tanártestülete gyászjelentést adott ki. Temetése ma délelőtt fél 11 órakor megy végbe Csiksomlyón. (—s. —a.)

— **Március 15-iki ünnepség a tanítóképzőben.** Szép és lélekemelő ünnepség keretében ülte meg a csiksomlyói tanítóképző márciusi nagy idők évfordulóját. A siker annál inkább méltánylandó, mivel az ifjúság önképzőköré saját erejéből állította össze a tartalmas és minden részében fényesen sikerült műsort. A tanári testület a tanítóképző ifjúságot jövő szép iskolai és társadalmi hivatásának mennél tökéletesebb betöltésére végett már most önállósághoz szoktatja. E helyes nevelési elvnek minden téren való megvalósítása igen figyelemre méltó, mivel ez a legegyszerűbb út a jövő tanítói nemzedék társadalmi és szociális eredményes munkájához. — Köztudomású, hogy az ifjúság a nagy mozgósítás óta 70 százalékban a harctereken küzd és hogy a tanári kar létszáma is nagyon lepadt. Az ünnepély szép sikere annál meglepőbb. Tudomásunk szerint az ifjúságnak az utóbbi években zenetanára nem volt, az Önképzőkör működése is, — tanár hiány miatt, — 2—3 hónapon át szünetelt s így annál örvedetesebben vesszük tudásul, hogy az utóbbi időben e téren is bekövetkezett szakszerű vezetés rövid idő alatt is lélekemelően szép gondolatokat és oly csinos műsort váltott ki az ifjúság fogékony lelkében. Az ünnepség programját a következőkben adjuk: Két tartalmas beszéd méltatta az ünnep jelentőségét. Négy karének és négy zeneeszmám az alkalmasszerűen választott és szépen sikerült két szavaltat és szónoki beszédek között izléses és kellemes hármóniát teremtett és változatossá tette a műsort. A program minden egyes száma nemcsak a szereplőknek, hanem az egész ifjúságnak díszre válik.

— **Május elseje az iskolák kárpáti napja.** A közoktatásügyi miniszter 30.000 VI. a—1916. sz. a. Magyarország iskoláinak igazgatóságához rendeletet küldött, a mely emlékeztet a Kárpátokban lezajlott világtörténelmi jelentőségű harcokra és a következőket rendel el: E megfontolástól vezéreltetve, a tanuló ifjúságban a haza földje és ezuttal különösen a Kárpátok iránti szeretet és hálaérzet-ápolására kívánok alkalmat nyújtani lelkes tanítóknak és tanárainknak, a midőn elrendeltem, hogy folyó évi május hó elsején délelőtt 10 órakor az összes elemi és ismétlő népiskolákban és középiskolákban a Kárpátok nagy, a most dúló világháborúban igazolást nyert jelentőségének, méltatása érdekében a tanulóif-

juság számára ünnepély tartassék. Megengedem, hogy ez alkalommal közvetlenül az ünnepély után a tanuló ifjúság és a résztvevő közönség tetteiben nyilvánuló áldozatkész hazaszeretetének kifejezésére a Kárpátoknak hazánk védelmében elpusztult falvai javára gyűjtés rendeztessek.

— **Mozi.** Nagy eseménye lesz a mozinak vasárnap. A „Tolonc” magyar népszínmű nagy sikere után színre kerül a magyar filmtechnika remekműve: „Az éjféli találkozás” című 4 felvonásos kiváló filmújdonosság. Egy megtörtént esemény nyomán filmre alkalmazta dr. Janovics Jenő. Rendezte: Garas Márton. — Főszereplők: Berky Lili, Várkonyi Mihály, Tarai Gömör Vilma, Szentgyörgyi István és Veszprémyné a „Tolonc” alakítói. — E filmnek mindenütt óriási sikere volt s a közvélemény és sajtó véleménye szerint is a legjobb magyar film, miért is különösen felhívjuk erre a közönség figyelmét.

Szombaton e hó 25-én bemutatásra kerül a legkiválóbb detektív film: „A gránátköves asszony” című 3 felvonásos rendkívül érdekes detektívtörténet. A kisérő műsor pontjai lesznek: „A falusi szíren” vigjáték 2 felvonásban, „A nagybácsi” humoros és a „Legujabb harctéri felvételek.” A szombati előadás rendes helyárrakkal, a vasárnapi előadás pedig mérsékelttel felémelt helyárrak mellett lesz megtartva.

— **A 18 évesek összeírása és szemléje.** A hivatalos lap szerdai száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét, amely szerint az 1898. évben született népfölkelésre kötelezettek sürgősen összeírandók. Ezenkívül elrendeli a miniszter az 1895. évben született és ennél fiatalabb, katonai szolgálatot még nem teljesítő orvosok jelentkezését, ugyszint az 1865. január 1-je és 1898. december hó 31-ike között született galicziai és Bukovinai illetőségű és Magyarországon tartózkodók hadkötelezettségi viszonyának megállapítását. A részletesebb rendelkezéseket tartalmazó hirdetmények már meg is jelentek. A honvédelmi miniszter rendelete szerint a 18 évesek és az előzetes szemlékről elmaradt népfölkelők bemutatató szemléjét április 14-én és május 3-ika között fogják megtartani. Ausztriában már megvan határozva a bevonulás határnapja is — május 3-ika — Magyarországon a magyar állampolgároknak a tényleges szolgálatra való bevonulási időpontját később fogják megállapítani.

— **Ismeretlen katonák fényképcsoportja.** Az ismeretlen katonahullák és a hadsereg kíséretében ismeretlenül elhalt polgári személyek VI. számú fényképcsoportját a járási hivatalok és rendezett tanácsú városoknál bárki által megtekinthető.

— **Halálozás.** Amberboy József székelyudvarhelyi ny. kir. pénzügyi számtanácsos 58 éves korában Székelyudvarhelyen elhunyt.

— **Meghívó.** A csikszeredai Kereskedői kör 1916. évi március hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor tartja XXII-ik rendes közgyűlését, melyre a tisztelt tagok ez uton meghívotnak. Targyroszata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése. 3. Számadások és költségvetés előterjesztése. 4. 2 választmányi tag választása. 5. Indítványok.

— **Postaforgalom Szerbiával.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a magyar-osztrák csapatok által Szerbiában megszállott területeken Arangyelovac, Belgrad, Crn-Milanovac, Kragujevac, Obrenovac, Palanka, Sabac és Valjevo helyeken felállított I. osztályú hadtápostahivatalok a magánpostaforgalomban is résztvesznek. E hivatalokhoz közönséges levelezőlapok, nyitott és lezárt levelek, nyomtatványok (nirlapok), áruminták és értéklevelek ugyanazon feltételek mellett küldhetők, mint az a magyar-osztrák csapatok által Orosz-Lengyelországban megszállott területekkel való forgalomra nézve elő van írva. — Ezek a hadtápostahivatalok egyuttal a hozzájuk utalt katonai csapatok és intézetek postaforgalmát a tábori postahivatalokra előírt szabályok szerint szintén lebonyolítják.

— **Radio táviratoknak az Amerikai Egyesült Államokba és azokon keresztül más országokba küldhető táviratokra a német birodalmi postagazgatás adott ki új tarifát, mely a kereskedelmi és iparkamara által betekinthető.**

— Ne küldjünk a tábori postai csomagokban élelmiszereket. Kereskedelemügyi miniszter ur a hadsereg főparancsnoksággal egyetértve már ismételt kimondotta, hogy a tábori postákhoz szóló csomagokban élelmiszereket küldeni nem szabad, mert a tábori csomagok a rendkívüli viszonyok miatt csak hosszabb idő múlva juthatnak a rendeltetési helyre s így az élelmiszerek, mire azokat a címzettek megkapják, már rendszerint élvezhetetlenek s ha mégis elfogyasztatnak, betegségeket okoznak. Ehhez képest a postahivatalok utasítottak, hogy az élelmiszert tartalmazó tábori postai csomagokat ne vegyék fel s ha valamely csomagról a felvétel után állapítják meg, hogy élelmiszer van benne, azt a feladónak térítve portóval terhelve küldjék vissza. A közönség nagy része mindent elkövet a tilalom kijátszására. Hamis tartalomnyilvánítással adják fel az ily csomagokat s ha a lakóhelyükön levő postahivatal felbontja a csomagot és élelmiszer tartalma miatt nem veszi föl, a szomszédos postahivatalokat sorra járják, míg olyanra akadnak, amelyek megbízik a feladóban és a csomagot a tartalom megnévezése nélkül fölveszi. A közönség ezzel az eljárásával amellet, hogy hozzátartozóján nem segít, mert az a hosszú szállítási idő alatt megromlott élelmiszert már ugy sem élvezheti, viszont saját magának és a közgazdaságnak jelentékeny kárt okoz, amennyiben az elküldött élelmiszereket otthon előnyösen értékesíthetné.

Annak újból hangsúlyozása mellett tehát, hogy a hadvezetéség katonáink kelő élelmiszeréről gondoskodik s így azok részére élelmiszereket küldeni felesleges, ismételve felkeri a postaigazgatóság a közönséget, hogy a tábori postákhoz szóló csomagokban élelmiszereken ne küldjenek, hanem csak hadfelszerelési és ruházati cikkeket, szivart, cigarettát, dohányt, pipát, szivar-vagy cigarettaszípkat benziamentes kanócos öngyújtószert és esetleg mézet, ha ez utóbbi szilárd ón- vagy bádógtartályban légmentesen el van zárva. Budapest, 1915. február 18. Postaigazgatóság.

— **Eladó dongafa.** A fogarasi m. l. ir. ménésbirtok kucsulatai majorjában összesen 15268 akó dongafa van eladó, amely a ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében 1916. évi március hó 30-án délután 2 órakor tartandó versenytárgyaláson fog eladatni. A részletes feltételek a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál betekintheők.

— **Hazai kereskedőink és iparosaink érdekeinek megvédése** céljából a cs. és kir. külügyminiszter össze kívánja írni mindazon hazai cégeket, melyeknek a törökországi örömenyekkel szemben követeléseik vannak. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívja mindazokat az érdekeltet, akiknek ilyen követelésük van, hogy azt haladéktalanul jelentse be a kamaránál.

— **A Székely Egyesület közgyűlése.** A székely egyesület tegnap tartotta évi közgyűlést Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság másod elnökének elnökletével. Az ülésen nagy számmal jelentek meg a fővárosban élő székelyek. Az elnök hosszabb beszédben foglalkozott a székelység ügyeivel s rámutatott a székely katonák vitézségére. A titkári jelentést Benedek Elek főtitkár terjesztette elő. A közgyűlés elhatározta, hogy egy kötetben összegyűjti és kiadja a folyó háborúnak a székelysége vonatkozó eseményeit és emlékeit, hogy ezáltal megőrizze a székelység hősiességének emlékezetét a jövő részére. A könyv szerkesztésével Gaál Mózes és Benedek Eleket bízták meg. Végül egyhanguan megválasztották: elnökké Benedek Sándort, alelnökké Balássy Dénest, Sebess Dénes dr.-t., választmányi tagokká: Balássy Dénest, Bedő Áron dr.-t., K. Bedő Bélát, Benedek Endrét, Benedek János dr.-t., Benedek Zsolt dr.-t., Benkó Sándort, Berecz Gyulát, Boda Jenő dr.-t., Bedő Sándort, Bochkor Károlyt, Dániel Gábort, Deák Lajost, Gaál Mózes, Gaál Sándort, Gálffy Ignácot, Gaghy Dénest, Gotthard Zsigmondot, Hankó Vilmos dr.-t., Istók Lajost, László Mihályt, Lengyel Miklóst, Pap Istvánt, Péter Istvánt, Ráduly Jánost, Szentpály Sándor dr.-t. és Ugron Jánost, számvizsgálókká pedig Balassa Józsefet, Földes Gábort és K. Nagy Sándort.

— **A harmadik hadikölcsön kötvényei és a negyedik hadikölcsön.** Budapestról jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet bocsájtott ki a harmadik hadikölcsön kötvényeinek kiszolgáltatása ügyében. A rendelet szerint a szabad és zárt kötvények elkészültek és az aláírási helyeken a jegyzők rendelkezésére állanak. A kötvények 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 korona névértékű, nemutatóra szóló címletekben kerülnek kiadásra és ezenkívül külön elismervényt ad ki a zárt kötvényekről. — A bankokban és takarékpénztárakban minden előkészület megtörtént avégből, hogy — ha erre elhatalmazást kapnak — az előkészítő prospektusokat szétküldjék. Értesülésünk szerint még mindig nem történt semmiféle pozitív lépés a hadikölcsön feltételei és bocsátási határidejének megállapítása iránt és előreláthatólag a legközelebbi jövőben sem fog az emisszió tárgyában újabb intézkedés történni.

— **A F. M. K. E. háborús gyermekkeretei.** Ma, a mikor az egész országot áthatja annak a gondolata, hogy a háború győzelmes befejezésének egyik fő feltétele, hogy az országnak megmunkáltassék a földje és biztosítsák mindannyiuk kenyere, Craus István Nyitra megye főispán-kormánybiztosa, az egyesület elnökének kezdeményezésére életre való mozgalom kezdeményez a felvidéki Magyar Közművelődési egyesület. Mozgalmának az a vezető gondolata, hogy miután az ország férfiközönsége a harctéren teljesíti a kötelességét, az asszonyra hárul a föld megmunkálásának a kötelessége. Az asszony hazafias készséggel teljesíti is ezt a kötelességet, ha viszont a társadalom, addig a míg ő verejtékes munkáját végzi, gondoskodik a gyermekei felügyeletéről, hogy azok fői ne gyujtsák a házat s pusztulás veszedelmébe esjenek a községet. A F. M. K. E. elnöksége mindjárt a kérdés megoldásának is megadja a kulcsát, a mikor fölveti az eszmét, hogy a míg a családanyák mindnyájunk kenyeréért munkában állanak, azokban a községekben, a hol óvodák nincsenek, gyűjtsék össze a gyermekeket (például a májustól-októberig szünetet tartó iskolákban) és tartsák őket reggeltől estig felügyelet alatt, a míg az anyjuk haza nem tér a munkából és át nem veheti ismét a gyermekeit. Az iskolát mindenesetre ingyen engedi át erre az istenes célra az állam, a község vagy a felekezet. A felügyelet szintén ingyenes elvállalja a község intelligenciája fölvaltva vagy az iskolai szünetet élvező tanító vagy tanítónő, legrosszabb esetben pedig a község előregedett és munkaképtelen lakossága. Az intelligencia végezné a gyermekek szellemi és lelki vezetését, a község öreg és munkaképtelen lakossága pedig a gyermekek személyi (tisztasági stb.) gondozását. Élelmezést pedig szívesen ad a gyermekeknek az anyjuk vagy a hozzátartozók vagy pedig a község melegsívű lakossága, a melynek bizonyára mindig lesz egy-egy kanálka levese vagy fölétele a szegényebb gyermekek számára. A F. M. K. E. elnöksége már meg is kereste a működési területéhez tartozó vármegyék egyházi és politikai hatóságait, a felvidéki püspököket, főispánokat és alispánokat, hogy hatóságaik területén lehetőleg sürgősen szervezzék meg ezeket a háborús gyermekkereteket, amelyek a társadalom minden újabb megterhelhetése nélkül, megadják a családanyáknak a lehetőséget, hogy a harctéren küzdő férfiak helyett családjaiknak és mindnyájunknak a megélhetés főfeltételeit megszerzhessék. A F. M. K. E. elnöksége megtiszteltetésnek venné, ha ezt a tervét a testvér közművelődési egyesületek s a működési területén kívül álló vármegyék egyházi és politikai hatóságai is magukáé tennék.

— **Adomány a katonáknak.** A rendelkezésünkre álló hivatalos és hiteles adatok alapján megállapítottuk, hogy Csikvármegye közönsége a katonák karácsonyára önkéntes adakozásból összesen 2559 kor. 1 fillért adott, mely összeg annak idején az Országos Hadsegélyező Bizottsághoz megküldött. Zakariás Lukács gyergyószentmiklósi főszolgabíró a rendelkezése alatt álló alaphoz adott 300 kor., járása községeiben pedig a következő eredményt értett el: Tekerópatakon 98 K 8 f., Kilyénfalván 68 K 80 f., Gyergyóújfaluban 31 K 65 f., Gyergyócsomafalván 58 K 8 fill., Gyergyóalfaluban 140 K 10 f., Gyergyószárhegyen 45 K 10 f., Ditróban 10 kor., Remetén 188 K 80 f., Várhegyen 23 kor., összesen a gyergyószentmiklósi járásban 958 kor. 61 fillér. A kisgyergyótölgyesi járásban Veress Lajos főszolgabíró ugyanezen céra 609 kor. 45 fillért gyűjtött. Gyergyószentmiklóson 185 kor., a szépvízi járásban 111 kor. 50 fillér, Csikvármegye

városban 330 korona gyűlt össze, melyből 130 koronát Kassai Lajos főgimnáziumi igazgató gyűjtött és 200 koronát a vörös kereszt-egyület választmánya adott. A felsikói járásban dr. Sándor Gyula főszolgabíró szintén igen tekintélyes összeget, 414 kor. 45 fillért gyűjtött és küldött el az Országos Hadsegélyező Bizottságnak. Ezen adományokon kívül egyesek közvetlenül is adakoztak, mely nem volt részünkről ellenőrizhető.

— **A Vörös Kereszt Egylet közgyűlése.** A Vörös Kereszt Egylet Csikvármegye városi választmánya idei rendes közgyűlését dr. Ujfalusi Jenő elnök vezetésével f. hó 12-én a városház tanácskozó termében tartotta meg. A közgyűlésen az elnökön kívül Gyalóky Sándorné, Becze Imréné, Sz. Cseh Istvánné, özv. dr. Filep Sándorné, Szlávik Ferencné, Filep Juci, Albert Sándor, Sz. Cseh István, Cserna Károly, Imre Árpád, Jakab Ödön, Kajtsa József, Kováts Jenő, Krall János, Pál Ignác, dr. Orbán Gábor, Pototzky Márton, Pototzky Pál, Szász Lajos és Szlávik Ferenc voltak jelen. A jegyzőkönyvet Albert Sándor írta. A közgyűlés megnyitása után Kováts Jenő titkár terjesztette elő a választmány 1915. évi működéséről szóló jelentését. Szász Lajos indítványára az a közgyűlés tudomásul vette a legnagyobb elismeréssel fejezte ki a titkárnak a szépen megírt jelentésért, melynek közlését jövő számunkban kezdjük meg. Szlávik Ferenc alelnök a választmány új ügyrendjét ismertette ezután s azt a közgyűlés egyhangulag el is fogadta. A számvizsgáló bizottság jelentését Szász Lajos terjesztette elő. — E szerint tagsági díjban 405 K, adományban 822 K 31 f., jötekonycélú előadások jövedelmében 2958 K 18 f., kamatban 925 K 25 f., egyéb jövedelem címén 2008 K 30 f., összesen 7119 K 14 f. folyt be az 1915. évben a pénztárba. Ehhez hozzáadva a 1914. évi készpénz-adományt (2816 K 36 f.) és a régi főkegyelet vagyonát (1655 K 21 f.-t), az összes bevétel 11.590 K 71 f.-t tesz ki. A kiadások az 1915. évben a következők voltak: a központ jutaléka 1981 K, adományok és segélyek 4259 K 92 f., kezelési költség 264 K 64 f., vegyes kiadások 344 K 42 f., összesen 6849 K 98 f. A választmány vagyona tehát: 4780 K 73 f. — A jelentést a közgyűlés elismeréssel vette tudomásul s a pénztárosnak a felmentvényt megadta. A folyó évi költségvetést Krall János pénztáros terjesztette elő. Bevételben és kiadásban — az előterjesztés szerint — 4215 K-t irányzott elő 1916-ra a közgyűlés. A folyó évre a számvizsgáló bizottság tagjaivá Bodor Gyulát, Sz. Cseh Istvánt és Szász Lajost, ügyvezető bizottsági tagokká Sz. Cseh Istvánt, Kajtsa Józsefet és Schuster Olivért választotta meg a közgyűlés és Kajtsa József indítványára az országos közgyűlésre képviselőül dr. Ujfalusi Jenőt és Szlávik Ferencet küldte ki. A közgyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

— **Románia sohasem harcolhat a monarchia oldalán.** Bernből jelentik: A „Journal de Genève”-nek írja egy előkelő román, hogy téves az a hír, hogy Carp hivatalos küldetésben ment Bécsbe. A verzió az lehetett az alapja, hogy a király ez évben is vadászott Carp moldvai birtokán s a vadászat után utazott Carp az osztrák fővárosba. A bukaresti levélíró megjegyzi, hogy Románia sohasem fog Ausztria-Magyarország mellett harcolni, de az nem lehetetlen, hogy megőrizi semlegességét. Románia a bolgárokkal szemben nagyobb haderőt küldött a dunai frontra és védőműveket és lövészárkokat készített Dobrudza felé. Most minden a szövetségesek szalonikii helyzetének alakulásaitól és az oroszok galiciai és bukovinai offenzívájának eredményétől függ. Filipescu és Ionescu már abbahagyták a kormány ellen folytatott támadásukat, mert rájöttek arra, hogy Bratianu az események igazolták és ő az ország érdekében dolgozik.

— **A tizenévesek önkéntessége.** A honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértően a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: „Megengedem, hogy a népfőfelkeltési bemutató szemlén a népfőfelkeltési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált azok az 1898. évben született hadkötelesek, akik az 1915—16. iskolai évben mint rendes tanulók a védtörvény 21. § a 1. pontjának harmadik bekezdésében megjelölt tanintézetek valamelyikének azt az évfolyamát látogatták, amelynek elvégzése az egyévi önkéntesi kiegészítő vizsgára való bocsátásra igényt nyújt, az egyévi önkéntesi kiegészítő vizsgára bocsátásának. Az iskolai tanulmányi eredményt a kiegészítő vizsgára való bocsátás-elbírálásánál nem lehet mérveadónak tekinteni”.

— **A románok új repülőgépe.** Bukarestből jelentik nekünk: Az Univerzál jelentése szerint egy Filip Mihály nevű fiatal mechanikus újfajta repülőgépet talált föl, a mely állítólag gurulás nélkül, egy helyből emelkedik föl s a levegőben is bármilyen magasságban meg tud állani. A leszállásnál függőlegesen ereszkedik lefelé, s ha a hely nem alkalmas a leszállásra, tetszése szerint újból fölemelkedhetik. A lap szerint a találmányt a hadügyminiszterium meg fogja vizsgáltatni.

— **Öt fillér a gyufa.** Ugy látszik, a közvéleménynek még oly erélyes tiltakozása is hiábavaló: a gyufakartel a legnagyobb következetességgel végrehajtja árdrágító manőverét. Két héten keresztül vacilláltak a trafikokban a gyufák: hol négy fillért kertes egy csomag gyufáért, hol meg ötöt. Ma aztán az egész vonalon öt fillér a gyufa ára. A kartel a nagybani eladásnál fölemelte az árakat a nagykereskedők számára és a szegény trafikosok és kiskereskedők csak úgy találják meg a számításukat, ha öt fillért keruck a gyufáért. Itt azonban még nincs megállás. Lesz a gyufa még drágább is. A kartel csak azt várja, hogy Németországban fölemeljék a gyufa csomagjának árát hat fillerre, akkor ő is nyomban előrukkol a hat filléres árral. Most már igazán a hatóságon a sor: tessék megrendszabályozni a hatalmas gyufakartelt és e legfontosabb szükségleti cikk beszerzésénél tessék megvédeni a szegény néposztályok érdekeit.

— **Egyenruhát fognak hordani a fölmentettek.** Illetékes helyről szerzett értesülés szerint mindazok, akiket a honvédelmi kormány közérdekből bizonytalan időre fölmentett a katonai szolgálat alól, a napokban megjelenő rendelet értelmében katonai rangjuknak megfelelő egyenruhában tartoznak járni. A rendelet végrehajtása úgy történik meg, hogy az összes fölmentettek behivatnak, népfőlkelő parancsnokságaik alá rendeltetnek, valamennyien katonai ruhát, illetve tisztirangban levők, fölserelési átalányt kapnak, azután az egyenruha viselésnek kötelezettségével beosztatnak jelenlegi alkalmaztatásuk helyére. Akik mint B) alosztályú népfőlkélok találtak a népfőlkelői szemléken katonai szolgálatra alkalmasnak, azok tetszés szerinti állásuknak megfelelő tiszti rangot kapnak, rövid tiszti kiképzés után. Ezzel elejét kívánja venni a honvédelmi kormány annak a följelentés áradatnak, mely a múltban annyi hiábavaló munkát adott a honvédelmi miniszteriumnak és a katonai parancsnokságoknak.

— **Postaforgalom Orosz-Lengyelországgal.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a magyar-osztrák csapatok által Orosz-Lengyelországban megszállott területeken Skarzynsko helyen felállított I. oszt. hadtápposta- és távirtda hivatal a magánposta és távirtda forgalomba bevonatott.

E helyijel tehát ezentúl táviratok és postaküldemények ugyanazon feltételek mellett válthatók, mint a többi I. osztályú hadtápposta- és távirtdahivatalokkal.

— **Rokkant tisztek és altisztek bank és biztosítási tanfolyama.** A nagyszombeni cs. és kir. katonai parancsnokság egy felhívást bocsájtott ki, melynek tartama kivonatolva a következő: A katonai parancsnokság Kolozsvárt a bank- és biztosítási ügy oktatásán tanfolyamot szervez, melyen minden olyan közöshadseregbeli és honvéd katonatiszt, tiszthelyettes és altiszt részt vehet, a ki a háborúban rokkantná vagy szolgálatképtelenné vált. A tanfolyam 6 hónapig tart, tanítási nyelve a magyar s a vizsgát sikeresen letévő egyének olyan bizonyítványt nyernek, melynek alapján könnyen polgári álláshoz és keresetbe juthatnak. A tanfolyamra való részvétel teljesen ingyenes s a résztvevőknek Kolozsvárt csupán ellátásukról és lakásról kell gondoskodniuk. A kolozsvári katonai állomás parancsnokság azonban e részben is kedvezményeket fog a tanfolyam résztvevőinek kieszközölni. A tanfolyam folyó hó 10-én kezdődik. A résztvenni kívánó egyének akár szolgálati uton, akár pedig közvetlenül a nagyszombeni cs. és kir. katonai parancsnoksághoz nyújthatják be felvételi iránti kérelmüket.

— **Az osztatlan erdők fájának értékesítése.** A kormány ma rendeletet adott ki, amely szerint a közbirtokosok, illetőleg a volt urbéresek által választott elnök kérelmére a földművelési miniszter megengedheti, hogy a közös használatu erdőben tűzifa-, bányafa-, cellulose-fa és tölgyfa céljára kihasználható faanyagokat nyilvános árverés mellőzésével értékesíthessék. Ez esetben a faanyag eladási ára a szakszerűen megállapított becsértéknél alacsonyabb nem lehet.

NYILTTÉR.)*

Nyilatkozat.

Egy magát megnevezni nem akaró helybeli uri (?) egyén, hogy a gyanút magáról elterelje, mások ellen is, de főleg ellenem, a különböző katonai parancsnokságokhoz állandóan feljelentéseket küldözget.

A többek között azt írja, hogy én mint egy duhajkodó atléta bujkálok a katonáskodás elől.

Hogy a katonáskodás elől nem bujkálok, azt bizonyítom azzal, hogy az ötödik sorozáson alkalmasnak találtattam és a kiképzés alatt felülvizsgálaton szabadságot kaptam.

Névtelenül írkáló csak sejtji, hogy atléta vagyok, mert még a kezem között nem volt.

Utóvégre mindenki úgy védekezik, ahogy tud, mert nem lehet mindenkinek kilenc tengeren forgó, törpék által készített és fejletlen koponyából kinőtt, arany-szőke hajon átszűrt kenőcseszel megkent pergő nyelve. Mindezek után az inkognitóját felfedezni nem akaró névtelen feljelentőt mindaddig, míg nem jelentkezik, aijas, pletykás rágalmozónak tartom.

Csikszereda, 1916. évi március hó 22-én.

Rajz Antal.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Sz. 267—1916.

mj.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Csikvármegye magántulajdonát képező gyergyótölgyesi kezezhivatal I., II., III., IV. védkerületében levő havasok legeltetési jogát Tölgyesen, a kezelőségi irodában 1916. évi április hó 6-án délelőtt 9 órától kezdődőleg megtartandó nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyaláson 1916. évi április hó 23-tól — 1917. évi április hó 23 ig terjedő egy évre haszonbérbe adom.

Ugyanakkor haszonbérbe adom a tutajkötőket is.

A haszonbérbe adás feltételei a kezelőségi irodában Gyergyótölgyesen tekinthetők meg.

A havasok a kimutatásban foglalt sorrendben adatként bérbe és árverezők a kikialtási ár 10% át kötelesek pénzben, vagy értékpapírban befektetni.

Csikszereda, 1916. évi március hó 16 án.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága.

Az igazgatóság.

Szám: 238—1916.

Faeladási hirdetmény.

Csikszeredában 1916. évi április hó 7-én délelőtt 10 órakor mintegy ötvenkétezer köbméter kősteleki és csobányosi völgybeli lucfenyő szelítérés, köbméterenként 6 korona 50 fillér tőár mellett árverésre kerül.

Feltételek a csikszeredai m. kir. járási erdőgondnokságnál tudhatók meg.

Csikszeredai m. kir. járási erdőgondnokság.

ZONGORÁK

szakszerű hangolását és javítását, a legjutányosabb árszámítással elvállalom

FLIEGER ANDOR

Csikszereda, Kossuth L.-utca 66.

2-3

Hirdetmény.

Alólirottak ezennel közhirre tesszük, hogy Csikdánfalva község és közbirtokossága tulajdonát képező majorsági javai egy évre, a vadászterületei pedig 6 évre, Csikdánfalva községhezánál 1916. évi március hó 10-én délelőtt 8 órakor tartandó nyilvános árverésen fognak haszonbérbe adni.

Árverezni szándékozók kötelesek lesznek az árverés megkezdése előtt a kikialtási árak 10 százalékát készpénzben az árverési bizottság kezéhez letenni.

Az árverési feltételek Csikdánfalva községhezánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikdánfalván, 1916. évi március hó 16-án.

Ambrus Péter,
k. bíró.

Antal Gergely,
birt. elnök.

22—1916.

birt.

Faeladási hirdetmény.

Csikrákosi közbirtokosság eladja Csikrákos községhezánál 1916. évi április hó 5-én délelőtt 11 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Csikrákos és Göröcsfalva községek határában levő Szenvedő és Gyüker nevű erdeje 51—1916. kgb. sz. határozattal kihasználásra engedélyezett lucfenyőfa állományt.

A vágás területe a felcsiki országúttól 9 kilométer, a Máv. csikrákosi állomástól szintén 9 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány 6000 m³-t kitevő tömegesen előforduló vegyes méretű szelédöntött lucfenyőfát tartalmaz.

Kikialtási ár m³-ként 12 korona, bánatpénz 7500 korona.

Kihasználási időtartama 2 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólirott képviselőjénél, továbbá Csikszeredában a szépvízi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak, az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkát is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek figyelembe nem vétetnek, utóajánlatok el nem fogadhatók.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság einökénél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Csikrákos, 1916. évi március hó 16 án.

Dobos Félix,
birt. elnök.

Állattenyésztőknek is alkalmas csiktaploczai

házam kiadó.

Ugyanott elsőrendű

havasi széna eladó.

Búzás János.

1-4

FOGAK!

brassói Greising Albert
önálló fogászatra jogosított

Közóhajra Csikszere-
redába költözött ::

Elvégez minden fog-
orvosi műtéteket, u.
m.: foghuzást helyi ér-
zéstelenítéssel, arany
és más töméseket;
készít műfogakat és
teljes fogsorokat száj-
padlás nélkül, korona
és hidmunkálatokat.

10 évi garancia!

FOGAD:

Délelőtt
8—12 óráig

Délután
2—5 óráig

Vasár- és Ünne-
napok kivételével.

43—

Lakása: Kossuth Lajos-utca 8. sz.
Dr. Zakariás Manó ügyvéd házában.

Zsupszalmát

minden mennyiségben
veszek, 8—10 koro-
náért kalongyáját, a
csikszeredai fogház-
épületbe beszállítva

Fenyves Aladár

sörraktáros, Csikszereda, Mikó-u. 22.

Szám: 35—1916.

kb.

Hirdetmény.

Alulírott birtokossági elnök ezennel közhirre teszi, hogy Csikmadaras köz-
birtokosságának tulajdonát képező és a
csikmadarasi második határrészben fekvő
legelő és kaszálók az 1916. évre eset-
leg több évekre is Csikmadaras község-
házánál 1916. évi április hó 6-án
délelőtt 8 órakor tartandó nyilvános
árverésen fognak a legtöbbet ígérők-
nek haszonbérbe adni.

Erre árverezni szándékozók oly
figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy
az árverezni szándékoló ingatlanok ki-
kiáltási árának 10%-át az árverés meg-
kezdése előtt kötelesek lesznek kész-
pénzben az árverési bizottság kezébe
letenni, mely bánatpánz az utolsó rész-
let törlesztésébe fog beszámíttatni, ezen-
felül kötelesek lesznek árverezőik a
feltartott ingatlanok után járó évi ha-
szonbér első negyedévi részletét kész-
pénzben a bizottság kezébe azonnal
lefizetni.

Az árverési feltételek Csikmadara-
son a birtokossági elnök lakásán a bi-
vatalos órák alatt bárki által is meg-
tekinthetők.

Csikmadaras, 1916. évi március hó
14-én.

ifj. Antal Albert,
birt. elnök.

Meghívó.

A Csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság XXXIII. üzletévi rendes közgyűlését

Csikszeredában, 1916. évi március hó 25-én délelőtt 9 órakor kezdő-
dóleg saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tiszte-
lettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés és zárszámadás beterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása iránti határozat.
4. Tisztújítás.
5. Igazgató, könyvelő, pénztárnok kérése lakbérök rendezése iránt.
6. Az ügyrend hitelesítésére 5 tag kiküldése.

Az alapszabályok 23-ik § ának kivonata.

A szavazati jog akár személyesen, akár két tanu által aláírt felhatalmazással ellátott
megbízott által — kinek azonban részvényesnek kell lennie — gyakorolható.

Nő részvényesek csak felhatalmazott által, gondnokság vagy gyámság alattiak gond-
nokuk vagy gyámjuk, illetőleg ezek meghatalmazottjai által gyakorolhatják szavazati jogukat;
ez utóbbi esetben nem kívántatik, hogy a megbízott részvényes legyen.

Azon részvényesek tehát, kik 1916. évi február hó 25 ig az intézet részvénykönyve
szerint, mint ilyenek igazolva vptak, a fennebbi módon szavazati jogukat — részvény bemu-
tatása nélkül gyakorolhatják.

A Csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatóságának
1916. évi február hó 28 án tartott üléséből.

T. Nagy Imre,
kir. tanácsos, elnök.

A munkáltatási idényre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér
tábla- és kitűnő vidéki perzselt

m u n k á s s z a l o n n á t,
valamint pestvárosi

DISZNÓZSIRT

a legmértékeltőbb árban. — Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségesen szolgálunk

Weisz Lipót és Társa,

dísznózsir- és szalonnagykereskedők, BUDAPEST, IX., HENTES-UTCA 17. SZÁM.
Sürgőnycim: „Weiszefett, Budapest“. Interurban távbeszélő „József“ 14—50.

5—12

Veszek minden mennyiségben

egészséges préselt szénát és szalmát vagonba rakva,
deszkafedéssel, esetleg saját ponyváimmal fedve, ab feladási állomások.

Veszek továbbá egészséges

tengericsutkát, tengeriszárat, diórönköt, tűzifát vagononként.
Babot, kölest, kendermagot, lóhere-, lucernamagot kisebb
tételekben is. — Részletes ajánlatokat kér

Deutsch Miksa nagykereskedő, Déva.

3—4

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Értesítjük Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában a
Kossuth Lajos-utcában (Lázár Domokos-féle ház) már évtizedek óta fenálló

FÉRFI ÉS NŐI FODRÁSZ-ÜZLETEINKET

1914. évi október hó 1-én áthelyeztük az Apaffi Mihály-utcába
(Jakab Gyula-féle ház, a Hutter-szállodával szemben). A borbély-üzlet
mellett külön bejáratú van a női fodrász-terem, kényelmesen be-
rendezve, hol elvállalunk mindennemű női hajmunkát és délutánonként
hygienikus fejmosást villanyszáritóval (meleglevegővel). Midőn ezt igen
tisztelt vendégeinknek szives tudomására hozzuk, nem mulasztatjuk
el, hogy köszönetet ne mondjunk eddigi pártfogásukért s egyben kér-
jük, hogy jövőre is sziveskedjenek támogatni s viszont mi is biztosít-
juk vendégeinket a szolid kiszolgálásról. Maradunk kiváló tisztelettel:

Szabó Lajos és felesége, férfi és női fodrász.

Raktáron tartunk mindennemű kész hajmunkákat és női plérek cikkeit.

77—